

ཆ་ཁང་འབྲེས་པའི་ནད་ཀྱི་འབྲུལ་སྤོམ་ལ་ཐབས་ཀྱི་

བྱང་འཛོལ་ཕྱི་ལོ་ནད་པའི་གསོ་རིག་སྒྲོལ་བཞག་ཀྱི་

བཅུ་དྲུག་པའི་

༣ སྤྱིར་འཕྲོ་བའི་ལུས་དང་དེའི་ཁམས་ནད་དང་རྒྱུ་མཐའ་ལྟོས་གཉིས་མེད་ནམས་འབྱུང་བ་ལྡེལ་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ནམ་དང་ ཁམས་གཅིག་ལུ་ཡང་འབྱུང་ལྡེལ་གསུམ་བུ་རུང་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་མེ་ཁམས་ལུ་ཆ་བ་དང་ ས་ཆུ་རྒྱུ་གི་ཁམས་ལུ་ཁྱུང་བ་ཟེར་མིང་བཀྲ་གས་ཡོད་པའི་ལུས་གནས་ཀྱི་འདུས་པ་ཆ་བ་དང་ཁྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་གཞི་དོག་ལ་ཆེ་བའི་གནད་འགག་ རྟགས་དང་ནད་ཀྱི་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཆ་བ་དང་། རྟགས་དང་ནད་ཀྱི་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཁྱུང་བ་དང་། རྟགས་ཆ་བ་བཟུམ་སྟོན་རུང་ནད་ཀྱི་དོ་བོ་ཁྱུང་བར་གནས་པ། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཆ་བ་ཡིན་རུང་མི་རྟགས་ཁྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལོར་འབྲུལ་ཅན་གྱི་ནད་ནམ་པ་བཞི་གེ་ཤོག་ལུ་ བཀྲ་གས་ཐབས་ནམ་པ་བཅུ་ཡིས་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ནད་དེ་བཟུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དོས་འཛིན་ནི་དང་། རྒྱ་བཀྲ་གས་བཅུ་པོ་འབྲེས་པའི་དབང་ལས་ཆ་བ་ཁྱུང་བ་བཟུམ་བྱུང་ནི་དང་ཁྱུང་བའི་ནད་ཆ་བ་བཟུམ་བྱུང་ནི་ལ་སོགས་གཅི་ཡིན་རུང་ མིང་དང་རྟགས་ བཅོས་ཐབས་བཅོས་པའི་སྦྱང་གི་ལོར་འབྲུལ་རྒྱ་རིམ་པ་བཞིན་ རྟགས་ཀྱི་ལོར་སྤྱང་འབྲུལ་སྤོམ་རྟགས་ཀྱིས་བསལ་ནི་དང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤོམ་བཅོས་ཀྱིས་བསལ། བཅོས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤོམ་གོམས་པས་བསལ། གོམས་པའི་འབྲུལ་སྤོམ་སྦྱང་གིས་བསལ། བཅོས་སྦྱང་ལྟར་སྤྱང་འབྲུལ་སྤོམ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མདོ་གེ་གི་ལོར་འབྲུལ་སྤོམ་ཀྱི་ཡི་གས་རིམ་པར་བསལ་དགོས་ལས་ལྟར་སྤྱང་ལྡེལ་གསུམ་ཀྱི་གནད་འགག་འདི་གཞུང་གི་ཆོག་དཔྱད་ཅམ་ཅིག་སྒྲོ་ལུ་ཡོད་པ་གིས་མི་བཟུབ་ནི་དང་། བྱང་འཛོལ་ཁམས་པ་ཉམས་སྦྱང་ཅན་ཆུ་གི་སྟོན་རྒྱུ་དང་མན་ངག་ཆུ་ལུ་བརྟེན་ཆུ་ལུ་དང་ལྷན་སྟེ་ཉམས་སྦྱང་དང་གོམས་འདྲིས་ལེགས་ཞེས་སྟེ་རྒྱུ་དགོས་འདི་གཞི་བཞག་ཆེས་ཡིན།

༡ དོ་སྟོན།

འབྱུང་བ་ལྡེལ་གསུམ་པའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་དང་ཟས་སྦྱང་སྟོན་དཔྱད་སོགས་དམན་ལྟག་ལོག་པའི་སྦྱོར་གྱིས་ཉེས་པ་འབྲུགས་ཏེ་མི་རྟགས་དང་ནད་ཀྱི་དོ་བོ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་འབྲུལ་པ་འདྲ་མིན་སྒྲོལ་བཞག་སྟོན་ནི་དང་། དེ་ལུ་བརྟེན་ཕན་པར་དེ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོན་དཔྱད་ཡང་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ལུ་སྤོང་སྟེ་ཆ་ཁྱུང་འབྲུགས་པའི་ནད་ཀྱིས་ནད་པའི་ལུས་སྟོན་ལུ་གཞོན་ཆ་བས་ཆེ་བའི་དུས། རང་དང་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་ཁས་འཆེ་བ་རྒྱ་ལུ་ཕན་པའི་ལྟག་བསམ་གྱི་དེ་འདོད་དང་བཅས་གསོ་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལོར་བ་རྒྱུང་འཁྲུག་ལུ་བྱིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གིས་དོ་བོའི་ནད་དང་འགལ་བའི་སྟོ་བུར་གི་རྟགས་དེ་འབྱུང་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་ཤས་ཆུགས་ཏེ་ཆ་ཁྱུང་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གནད་སྟོན་དེ་འཕྲོ་བ་ནད་པའི་སྟོན་སྒྲུབས་འབད་ནི་ལུ་ཕན་སྟོན་ཐོགས་འབྱུང་ཆུགས་པའི་དེ་འདུན་བསྦྱེད་དེ་བྱིས་ཡོད་པ་ཡིན།

དངོས་གཞི་ཆ་མང་འདྲེས་པའི་ནད་རིགས་ངོས་འཛིན་ལུ།

༡) སྤང་གཞི་ཆ་མང་རྟགས་དང་ངོ་བོའི་ནུས་དབྱེ།

༢ རྟགས་དང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཆ་བ།

རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་སྤང་རྒྱུ་དང་ཕུང་ཕུང་པའི་བརྟག་པ་དགྲ་དང་ ད་ལྟ་ཆུ་ལ་འཆར་བའི་རྟགས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་རྟགས་ཆུགས་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་ཡུལ་སྐྱེས་མ་ཆ་གདུང་ཆེ་བ་མཁྲིས་པའི་ཡུལ་དང་། རྩ་སོས་སྟོན་གཉིས། བཙུག་བཙུག་ནས་ལྟུང་བར་གྱིད་
མ་ཁྲག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རང་བཞིན་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་སྟོན་དད་བཀའ་ཤས་ཆེ་སོགས་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ནད་ཀྱི་
གནས་སྟངས་གཞི་གཞི་ལྟོ་ལོག་ཡན་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་དང་། ཉེན་ཞག་མི་ནད་གི་མེ་དྲོད་འཕེལ་བའི་རྩ་ཉེན་གྲང་མཚན་གྲང་ན་བ་དང་།
ཟས་ཟས་པ་ནི་ནུས་པར་ཆ་བས་རྒྱུ་མཁྲིས་པ་སྟེ། ཟེར་བྱ་དུས་ན་བ་དང་། གོམས་པ་ཤམར་ཆང་རྟིང་པ་སོགས་ཁ་ཟས་དྲོད་
བཙུག་ཡུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པ་བཅས་སྤང་རྒྱུ་དང་ཕུང་ཕུང་པའི་བརྟག་པ་དགྲ་དང་། རྒྱ་མདོ་གདུག་པ་དང་། རོ་བོ་གདུག་པ་དབྱེ་ནི།
དེ་དུགས་པ། གྲུ་ཡ་མཐུག་པ་བཅས་ཆོས་བཙུ་པ་གཞི་ཆ་བའི་ཆོས་ཆངས་པའི་སྟེང་། ནད་རྟགས་གཞན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་བའི་རྟགས་
བཤང་བ་དང་གཅི་བ་པགས་པ་མིག་རྟོ་རྟོ་སེར་པ་བྱུང་ནི་དང་། རྟོ་མ་བཤེས་ཁ་སྟོན། གཟུགས་དྲོད་ཆ། ཉེན་མ་གཉིད་རྒྱུ་མི་རྩ་གཉིད་
ཆེ། ཆབ་གསལ་བཤེས་ནི་དང་ཁྲུང་པར་ཆ་བའི་རྩ་མཐོགས་རྒྱས་གི་མས་པ་སྟེ་འཕར་བའི་རྟགས་དེ་རྒྱུ་བཙུག་པ་ཅིན་མི་ལྟ་སྤང་བའི་རྟགས་
དང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཆ་བར་གནས་པ་ཡིན།

༣ མི་རྟགས་མང་བསྟར་སྤང་ཡང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆ་བར་གནས་པ།

ཆ་བའི་ཆོས་བཙུ་པ་དེ་གི་ཐོག་ལུ་བད་ཀན་འཕེལ་བའི་རྟགས་གཟུགས་ཀྱི་དྲོད་ཉམས། ཟས་འཇུ་མ་ཆུགས། གཟུགས་ལྗིད་ལྗིད་ཀྱི་
འབད་ནི་དང་པགས་མདོག་དཀར་བ། ལྷ་དང་བྱ་བ་ལྟ་སྟོན་བཅའ་པ་སྦྱིད་ལུག་མཆེལ་མ་དང་ལུང་པ་མང་། གཉིད་ཆེ་བ། ལྟོ་དང་
མགུལ་པ་ལུ་འབྱར་བཀ་འཕེལ་པ་སོགས་བྱུང་མ་མཚན། བད་ཀན་འཇུགས་པའི་རྟགས་རྩ་མི་མེད་རྒྱུ་དལ། ཁ་མང་ལ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
ལ་མིག་དཀར་སྤངས། ལྟ་བས་ལུང་མང་ཞིང་མགོ་འཕྲོམ་ལུས་སེམས་ལྟེ། ཁ་ལལ་ཞེད་ན་ཞིང་ལུས་སྟོན་བསྟེ། རྩམ་པ་བད་ཀན་
སྦྱག་ཅིང་འཇུ་བ་དང་། དྲན་པ་མིགས་ལ་གཉིད་ཆེ་སྦྱིད་པ་སྦྱར། གཞུང་མ་ཁྲུངས་ཆོགས་དམ་ཤ་རྒྱས་ལས་མཐའ་རིང་། བཅའ་ཞོད་
སྟོད་དང་སྤྱོད་ཐོས་ཐོག་ལྟོད། ཞེས་པ་སོགས་བད་ཀན་ཀྱི་རྟགས་དང་། རྒྱུང་འཕེལ་བའི་རྟགས་གཟུགས་སྐྱེ་ནི་དང་རང་མདོག་དང་
མཚུངས་པར་ཁདོག་ནག་པ། དྲོད་ལ་དགའ་བ། ལུས་འདར། སྟོན་སྟོན་བཤང་བ་སྟེ། ལྷ་བཅའ་ནི་དང་མགོ་བོ་ཐོས་དུ་འཁོར་བ་
གཞན་ལ་སྟོབས་དང་གཉིད། དབང་པོ་རྒྱུ་ཉམས་མཚན་རྒྱུང་འཇུགས་པའི་རྟགས་། འཇུགས་རྟགས་རྒྱུ་གི་རྩ་མི་རྩེད་ལ་རྒྱལ། རྒྱ་
མི་རྩེད་འདྲ་དངས་ལ་ལོག་རྒྱུ་སྟེ། འཇུ་འདོད་ལུས་འདེབས་ཤེས་པ་ཡང་ལ་འཇུ། མགོ་བོ་ཐོས་ལྟོ་རྩ་བ་ལུ་ལ་འཇུག། ལྟོ་སྐྱེ་
དམར་རྩུབ་ཁོ་བསྟོན་བསྟོན། གཟེར་འཕྲོ་མང་འདར་འཇུག་ལྟུང་བྱུག་དང་སྟོན། རེངས་ལུམས་ཐེ་ཆག་འཕྱིན་དང་དཀྱིས་སྐྱེ་

སྐམ་པ། ལྷ་བ་པ་དང་གཡོགས་ལྷ་གསལ་ལྷ་གཟེར་འཕྱོ་ མི་འཇུར་བའི་བད་ཀན་ལྷོན་གཟེར་རམ་སྟོང་གཟེར་ཆེན་པོ། མཁྱིས་ཚད་
མེ་ལྷ་བྱ་ལྷ་གསལ་ཆེར་བྱས་པའི་ཤོད་ལྷངས་ཀྱི་མགོན་པ། མཁུ་དངས་སྤྲིགས་འབྲེས་པས་རྩ་ལམ་བཀག་ཅིང་མཁྱིས་ཡུལ་འཕྲོག་པའི་
མིག་མེར་དང་ཚད་མཁུག་ལྷ་གསལ་བྱས་པའི་སྟོང་ཚད་རྣམས་ངོ་བོ་ལྷ་དང་བད་ཀན་ཡིན་པས་གང་བཞིན་རུང་ཕྱི་རྟགས་ཆ་བར་སྟོན་
ནི་དང་། རོ་བོ་ཆ་བལ་རྟགས་གང་བལྟར་སྤང་བའི་འབྲུལ་སོ་དཔེར་ན། ཟས་འཇུ་ཞིང་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕོ་བའི་ཡུལ་དེར་ཆ་བའི་
ནད་ལྷགས་ན་འཇུ་བྱེད་ཀྱི་མེ་དེ་མཐུན་པའི་ལས་མི་བྱེད་པར་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་གཟེར་བ་དང་རྒྱུ་པ། མི་འཇུ་བ། སྤྲིག་པ་སོགས་གང་
བའི་རྟགས་འབྲུང་བ་དང་། མཁལ་མ་ས་རྩའི་རང་བཞིན་ཅན་རོ་མངར་བ་དེ་མཐུན་ཀྱི་རྩུས་པ་སྤྲུམ་ལྷུ་འཇམ་བརྟན་སོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལས་བད་ཀན་ལྷ་ཅིག་བརྟེན་པས་རྩའི་ཡུལ་ལམ་གནས་ཡིན་མཁལ་ལས་གནས་དེ་ལྷ་ཚད་པ་ལྷགས་རུང་གནས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་
ངོས་ན་ཕན་པ་དང་། རྩ་མི་བ། གང་བའི་སྐབས་སུ་ན་བསོགས་གང་རྟགས་སྟོན་མ་ཆད་གཞན་ཡང་ཆ་བས་གཉིད་ཡེར་བ། ལྷག་
མཁྱིས་ཀྱི་སྤྲིགས་པ། ཚད་པ་རུས་ལ་ཞེན་པས་རུས་ཆོགས་ན་བ། ཚད་པ་རྩ་ལ་ལྷགས་པས་གཡལ་མང་ཞིང་འདར་བ། ཆ་བསྟོང་
སོགས་ལ་ལྷགས་པས་སྟོལ་བལ། མཆོན་ཚད་ཀྱི་སྤྲིགས་བྱ་བྱ་བ་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཆ་བཞིན་རུང་གང་བའི་རྟགས་མཆོན་སྟོན་མཁལ། ལྷ་
མཆོན་དེ་ལྷ་བརྟེན་ལྷར་སྤང་གི་རྟགས་ཅམ་ལུ་མི་བརྟེན་པར་བཅོས་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་ཀྱིས་འབྲུལ་སོ་བསལ་དགོཔ་ཡིན།

༩ བཅོས་ཀྱི་ལྷར་སྤང་འབྲུལ་སོ་

རྟགས་ཀྱི་ལྷར་སྤང་འབྲུལ་སོ་བཅོས་ཀྱིས་བསལ་དགོཔ་ཡིན་རུང་བཅོས་ལུ་ཡང་དང་པོ་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་ཡོད་རུང་རྒྱུ་མི་འཕྲོད་པར་
འོང་ནི་དང་། དང་པོ་མི་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་ཆོར་རུང་རྒྱུ་སུ་འཕྲོད་པ་སོགས་འཕྲོད་པ་ལུ་མི་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་མཐོང་ནི་དང་མི་འཕྲོད་པ་ལུ་
འཕྲོད་དོ་བཟུམ་མཐོང་ནི་ལ་སོགས་པའི་ལྷར་སྤང་འབྲུང་སྤྲིད་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་དཔེར་ན་གལ་ཆད་སོགས་ངོ་བོ་ཆ་བཞིན་རུང་ཕྱི་རྟགས་
གང་བ་བསྟན་པའི་ནད་ལུ་ཟས་སྟོད་སྟོན་དཔུད་བསལ་སྟོར་ངོ་བོ་གཏིང་གི་ཚད་པ་ལུ་འཕྲོད་རུང་འཕྲལ་དུ་གང་བ་ལུ་སོགས་པ་ལས་མི་
འཕྲོད་ནི་དང་། ཤོད་སྟོར་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་ཚད་པ་ལུ་གཞོད་རུང་འཕྲལ་གང་བ་སེལ་ལས་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་མཐོང་མཁལ། དེ་བཟུམ་སྟེ་
ལྷ་གསལ་ཁ་དང་ལྷེ་སྐམ་པ་གཟེར་བལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་གང་བ་ཕྱི་རྟགས་ཆ་བའི་རྟགས་ཅན་རྩུ་ཤོད་སྟོར་འཕྲོད་རུང་འཕྲལ་དུ་མི་
འཕྲོད་དོ་བཟུམ་འབད་ནི་དང་བསལ་སྟོར་ཀྱིས་གཞོད་རུང་འཕྲལ་དུ་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་མཐོང་མཁལ། དེ་བཟུམ་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་ཀྱི་ལྷར་
སྤང་འདི་ཡང་སྤྲན་ཀྱི་རྩུས་སྟོབས་ཡོན་ཏན་དང་། ནད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལེ་ཞིག་འབྲུགས་པ་ལས་མི་འཕྲོད་པ་འདྲ་ཡང་གཉེན་པོ་ལུ་ན་
བསྐྱེད་ས་ན་སྤྲན་རྒྱལ་ཏེ་འཕྲོད་ནི་དང་། ཡང་ན་རོ་བོ་ཆ་གང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གཅི་ཡིན་རུང་རང་གི་བསྟོང་ལྷ་དང་གནས་ཀྱི་དབང་
གིས་མཆོན་ཉིད་འབྲེས་པ་ལྷར་རྟགས་ཡང་འབྲེས་ཏེ་སྟོན་མཁལ་བསྟོང་ལྷ་འདི་འཕྲོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་མི་འཕྲོད་པ་འདྲ་སྟེ་གལ་ཆད་ལུ་
བསལ་བསྟེན་པས་དང་པོ་བད་རྒྱུང་ལ་སོགས་པས་མི་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་དང་། བར་དུ་གང་བ་ཐལ་ནས་ཕན་གཞོད་མེད། མཁུག་ལུ་གཏིང་
གི་ཚད་པ་ལུ་སྤྲིབས་སྐབས་ཕན་པ་ཆོར་བ་ལྷར་ཡིན། ལ་ལོ་ཅིག་ལྷར་སྤང་གི་རྟགས་ཀྱི་མགོ་མནན་ཏེ་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་ཡོད་དེ་གལ་ཆད་
གང་བའི་མགོ་སྟུར་ཤོད་ཀྱིས་བལྟ། ཟེར་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་ཏེ་མ་ལྷར་སྤང་བསལ་དེའི་རྒྱུ་སུ་ངོ་བོ་ལུ་སྤྲིབས་དགོཔ་ཡིན། ལྷར་

སྒྲིལ་ཁོ་ན་འཛུགས་འབད་མི་བདུ་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་བརྟེན་ལྟར་སྒྲིལ་གི་བཅོས་ལུ་མ་བརྟེན་པར་གོམས་པ་ཡུན་རིང་བསྐངས་པས་
ཤེས་ཚུགས་པ་ཡིན།

༡༠ གོམས་པའི་ལྟར་སྒྲིལ།

བཅོས་ཀྱི་ལྟར་སྒྲིལ་འབྲུལ་སོ་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་བསལ་དགོས་ཡིན་ཅུང་དེ་ལུ་ཡང་ནད་པའི་རྟོགས་པའི་ཞེན་ཕྱགས་ཀྱིས་གཞོན་མི་འདི་
གིས་ཕན་མཁས་སྟུང་ནི་དང་། ཕན་མི་འདི་གཞོན་དམ་མཁོ་བའི་སྒྲིལ་བ་འབྲུང་སྤྱི་ནི་དང་། དེ་བཟུམ་འབྲུང་མི་འདི་ཡང་ཕལ་ཆེར་ངོ་
བོད་ནད་རྟོགས་མི་མཐུན་པ་འབྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན། དེ་འབད་ཕལ་པས་ནད་པའི་ལྟར་སྒྲིལ་ཡིན་རྟོག་ཅམ་མེན་པར་སྒྲིལ་བཅོས་
འབད་མི་གིས་རེག་པ་ཅུང་མཐོང་བ་ཚུ་ལུ་ཕན་སྤྱོད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟེན་ཞིན་མ་ལས་འབྲུལ་སོ་བསལ་དགོས་ཡིན།

༡༡ རྟོན་ཀྱི་ལྟར་སྒྲིལ་འབྲུལ་སོ།

གོམས་པའི་ལྟར་སྒྲིལ་འབྲུལ་སོ་རྟོན་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་ལུ་ཡང་བཅོས་རྟོན་ཀྱི་ལྟར་སྒྲིལ་འབྲུལ་སོ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རྟོགས་
ལོག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ། ངོ་བོ་ལོག་ལ་ཕྱི་རྟོགས་མ་ལོག་པ། རྟོགས་དང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་མ་ལོག་པ། རྟོགས་དང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་
གཉིས་ཀ་ལོག་པ་ལོ། དང་པོ་ཕྱི་རྟོགས་ལོག་ལ་ངོ་བོ་མ་ལོག་པ་འདི་དཔེར་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོགས་བད་ཀན་ཅན་གྱི་ཆ་བལྟ་
གཉེན་པོ་བསལ་སྒྲིལ་བ་སྟེན་དག་ན་གོགས་བད་རྒྱུ་འཕེལ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ལོག་པ་འཇགས་ཆོད་མ་ཐོན་ཅུང་། བསལ་གྱིས་པོ་
བའི་མེ་དྲོད་ཤི། ཅུང་པ་ཚུ་སྟོ། ཟས་འཇུ་མ་ཚུགས་པ་ལ་སོགས་ལོག་པའི་རྟོགས་སྟེན་མ་ཡིན། དེ་བཟུམ་གྲང་བ་ཡུན་ལོན་པའི་གྲང་
མན་ལུ་གཉེན་པོ་མེ་བཞི་སོགས་དྲོད་སྒྲིལ་བ་སྟེན་དག་པ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེལ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེལ་ཕྱི་རྟོགས་མ་གོ། ཅུ་རྒྱུ་ཚུ་
མདོག་དམར་བ་སོགས་ཆོད་རྟོགས་སྟེན་མ་ཡིན། **ངོ་བོ་ལོག་ལ་ཕྱི་རྟོགས་མ་ལོག་པ་འདི་གྲང་བའི་ནད་ལུ་གཉེན་པོ་མེ་བཞི་སོགས་དྲོད་**
སྒྲིལ་བ་སྟེན་དག་པ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེལ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེལ་ཕྱི་རྟོགས་མ་གོ། ཅུ་རྒྱུ་ཚུ་
མདོག་དམར་བ་སོགས་ཆོད་རྟོགས་སྟེན་མ་ཡིན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་དང་འཕྲད་པ་ལས་ཐོག་མཐུན་ཆ་བལྟ་བའི་རྟོན་འབད་དེ།
ངོ་བོ་ཆ་བར་ལོག་གྲང་ཕྱི་རྟོགས་གྲང་བའི་ལོག་ལུ་འགྲུལ་མ་མཐོང་བར་སྒྲིལ་ནི་དང་། ལོག་འགྲུལ་གྱི་ཆ་བལྟ་པ་མཐོང་བར་གྲང་
བ་ཡིན་མཁོ་སྟེ་དྲོད་སྒྲིལ་དེ་རང་བཞིན་མ་ལས། མེ་འབར་བའི་གྲུ་ཤིང་བསྟན་དོ་བཟུམ་ཆ་བལྟ་དྲོད་སྒྲིལ་ཆེར་བསྟན་པའི་དབང་གིས་
ལུས་བྱུངས་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཟུམ་ཐོག་མཐུན་ཆ་བའི་ནད་ལུ་ཡང་བསལ་སྒྲིལ་ཡུན་དུ་བསྟེན་དག་པ་ཕྱི་
ལུ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོན་ཚུ་དང་འདོམས་ལས་བད་རྒྱུ་དང་གྲང་བ་འཕེལ་བའི་རྟོན་བྱས་ཏེ་ངོ་བོ་གྲང་བ་ཕྱི་རྟོགས་ཆ་བའི་ལོག་ལུ་
འགྲུལ་པ་དེ་མཐོང་བར་གནས་པ་དེ་ལུ་དྲུང་བསལ་སྒྲིལ་བ་སྟེན་མ་ལས་པོ་བའི་མི་ཤི་ནས་གྲང་སྒྲིལ་དང་། དཔུ་རྒྱུ་འབྲུལ་པ་ཡིན།
རྟོགས་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་མ་ལོག་པ་འདི་ནད་རིགས་ལ་ལུ་སྒྲིལ་བཅོས་ཡུན་རིང་བསྟེན་ཅུང་ཕྱི་རྟོགས་དང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཆ་ར་ཉེ
མའི་ཆ་གྲང་ག་ཅི་ཡིན་མི་འདི་ལས་མ་ལོག་པ་སྟོན་ན་གཉེན་པོ་མེ་བཞི་སྒྲིལ་བ་དམན་པ་འཇགས་པ་ཆ་གྲང་ལོག་པ་ཡིན། དེ་ལུ་སྒྲིལ་དམན་
སོང་པ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་པོ་སྟོབས་བསྟེན་དེ་བཟུང་ནི་དང་། གཉེན་པོ་ལོག་པ་ཡིན་པ་ཕྱི་ནད་ཀྱི་མའི་བཅོས་དེ་ཆ་གྲང་བསྒྲིལ་ཏེ་བཟང་དགོས་ཡིན།

གཉིས་ཀ་ལོག་ན་དེ་ལ་འབྲུལ་སོ་མེད། སྤྱི་བཙུན་ལུན་དུ་བསྐྱེད་མ་ལས་ཕྱི་རྟགས་དང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཆ་ར་ལོག་པ་ཟེར་བ་སེལ་གྱི་
སྒྲིབ་བ་བསྐྱེད་མ་ལས་ཆད་པའི་ངོ་བོ་ནི་ནི་དང་རྟགས་ཡང་མར་ཡབ་ནི། རྟོད་སྒྲིབ་བསྐྱེད་མ་དུ་གང་བའི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱི་རྟགས་ཡང་མར་
པ་ལ། བརྟུང་རིགས་བསྐྱེད་མ་དུ་རྒྱུ་གི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཆ་ར་ཕྱོགས་གཅིག་ལུ་སོང་པ་ཅིན་རྟགས་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཆ་ར་ལོག་པ་
ཨིན་མ་ལས་དེ་ལུ་ཁོར་འབྲུལ་མེད་པ་ཨིན།

༡༢ མཚུག་བསྟུ།

མཚུག་རང་བྱ་བེད་སྤྱོད་པའི་གནས་ལས། བརྟག་ཐབས་མི་ཤེས་སྤྱོད་པ་དེ། །བྱ་པས་བྱ་གཏོང་མི་ཤེས་འདྲ། །ཆ་གང་ནད་ཀྱི་སྐད་མི་
སྤྱོད། །ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྤྱི་རྟགས་བཏང་བལྟ་རེ་གཟི་བ་གསུམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ནད་རིགས་སྤྱི་ཙམ་ངོས་འཛིན་ཚུགས་རུང་གོང་ལུ་
གསལ་བསྟན་འབད་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཕྱི་རྟགས་དང་ནད་གི་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་འབྲུལ་ཉེན་ཆེ་བའི་ནད་རིགས་ཚུ་ངོས་འཛིན་པ་
ལུ་ལྟར་སྤང་ལུ་ཕྱགས་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པའི་ཐབས་འདི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་འབད་ལུ་ལས་གསོ་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་
འབྲུགས་པར་བརྟུང་བསྟུལ་ཏེ་བྱིས་ཡོད་མི་འདི་གིས་རང་མཉམ་སྒོ་དམན་ཚུ་གི་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་བསལ་བ་ལུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་
དང་ཆབས་ཅིག་ཚུ་མ་ཡིག་འདི་ནང་ཆོག་གི་ཁོར་འབྲུལ་དང་དོན་གྱི་ལྟག་ཆད་རེ་བྱུང་སོང་པ་ཅིན་མཁྱེན་ལུན་ཡོངས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལུ་རོལ་པར་ཞུ།

༥) རྒྱུ་རྟེན་ཡིག་ཆས།

- ༡ ཟུར་མཁར་བ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་པོ།(༡༩༩༢)བཤད་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་ཉེས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བརྟག་པ། བརྟུང་
བཞི་འགྲེལ་པ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་།
- ༢ ཁོ་རུ་ཆོ་ན་མ།(༢༠༠༠)མན་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བརྟུང་གསུམ་པ་ཆ་ག་གལ་མདོ། རྒྱུད་བཞི་འགྲེལ་ཆེན་དང་སོང་ཞལ་ལུང་། སི་ཁོན་
མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་།
- ༣ སྤེ་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།(༡༩༩༤)རྒྱུད་བཞི་གསལ་བྱེད་བེད་རྟེན་པོ། བོད་གཞུང་སྤྱི་ཚུལ་ཁང་།
- ༤ རྒྱུ་རྟེན་པ་ཆོད་བང་།(༡༩༩༢)རྒྱུད་བཞི་འགྲེལ་པ་ བོད་གཞུང་སྤྱི་ཚུལ་ཁང་།
- ༥ གྲུང་གོའི་གསོ་རིག་ཀྱན་འདུས་ལས།(༡༩༩༠)བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། རྟོན་ཆ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་།